

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	K 24-	v upravnosti prejemam:	K 22-
celo leto	12-	celo leto	11-
pol leta	6-	pol leta	550
četrt leta	2-	na mesec	190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (i. nadstropje levo), telefon št. 34.

Ustava za anektirane dežele.

Tekom prihodnjih dni bo razglašena ustava za Bosno in Hercegovino. V cesarski odločbi, s katero je bila l. 1908. izrečena aneksija Bosne in Hercegovine, stoji tudi obljuba, da dobita ti deželi v najkrajšem času ustavo. Sele zdaj se urešči ta obljuba. Med tem, ko sta Turčija in celo Perzija dobili ustavo, sta bili Bosna in Hercegovina vladani absolutistično...

Razglasitev bosanske ustawe se je zavlekla po krivdi bivše ogrske vlade, ki ni hotela pritrdiri predloženemu načrtu, zahtevajoč, da mora v ustavo priti določba o državno-pravnih pravicah Ogrske in anektiranih dežel. Sedaj ima Ogrska ministrstvo, ki se ne upira zahtevam dužnjikov in tako se je zdaj sporazumljene hitro doseglo. Te dni bo načrt sankejoniran in razglašen ter stopi takoj v veljavo.

Način podelitve te ustawe za Bosno in Hercegovino je tako značilen za razmere v monarhiji. Bosna in Hercegovina dobita ustavo — neustavni potom. Po veljavnih postavah bi morala nameč avstrijski in ogrski parlament ustavo odobriti. Toda nobena vlada ni teh parlamentov nič vprašala in se uvede bosanska ustava brez vednosti in sodelovanja običnih parlamentov. Natančni v Avstriji niso bili nikdar, kadar se je slo za pravice ljudskega zastopnika.

Ta ustava, ki se bo na tak način naveljiva, je pa tudi tako, da bi je noben količaj demokratičen ljudski zastopnik ne mogel odobriti. Ustava za Bosno in Hercegovino, kakor je projektirana, to bo le karikatura ustawe, kajti delokrog prihodnjega bosansko-hercegovskega parlamenta bo tako omejen, da ta parlament ne bo reprezentiral nobene moči.

Prva in poglavitna pravica vselega parlamenta je vendar dovoljevanje davkov. V tem oziru bo pač imel bosansko-hercegovski parlament formalne pravice, kajti glede potreščin za armado ne bo imel ničesar govoriti, niti ne bo imel pravice dovoljevati ali odrekati rekrute ali sam sklepati o vojaških stvareh.

Tudi zakonodajna moč bosansko-hercegovskega parlamenta v drugih stvareh bo tako omejena, kajti

predlagali se bodo cesarju v sankejijo samo tiste postave, ki jim bodo pritrdiri avstrijska in ogrska vlada. V čimur je naravnost izključena vsaka samostojnost bosanskohercegovskega parlamenta.

Da bi se bosanskohercegovska ustava kar najbolj razlikovala od drugih ustav, bo obsegala tudi značilno omejitev poslanske imunitete. Pač bodo poslanci deležni imunitete za svoje govore v parlamentu samem, a ponatis teh govorov se bo lahko kaznovan, če bodo govorovi obsegali kaj takška kar vladi ne bo po volji. Prelabilstvo torej še izvedeti ne bo smelo, kaj govorje njegovi zastopniki v parlamentu! Taka dolčeča bi pač drugje bila popolnoma nemogoča.

Bosanski parlament bo štel 72 poslancev. Prva kurija, v kateri bodo imeli volilno pravico veleposestniki, uradniki, učitelji in upokojeni oficirji, bo volila 18 zastopnikov in sicer stiri katoličane, šest mohamedanev in osem pravoslavnih. V kuriji mestnih občin bo 20 poslancev, v kuriji kmetijskih občin pa 34. Volilo se bo v teh dveh kurijah po splošni in enaki volilni pravici a okraji so zloženi tako — previdno, da bodo Srbi kolikor mogoče oskodovani.

Strah pred srbskim prebivalstvom se zrcali iz vseake določbe te ustawe, ta strah se zlasti vidi iz nezaslišanega prikrajanja poslanske imunitete in iz nagliec, s katero se dej bilo edočilni krogi, da bi uveljavili to ustavo, ko ogrskega parlamenta ni predno bi avstrijski parlament imel priliko se oglasiti.

Prvi nastop na Ciril-Metodovo družbo.

Nesramni napadi v »Slovenecu« na našo edino veslovensko obrambno družbo sv. Cirila in Metoda so pokazali, da je v Slovenihi še dosten moralne odporne sile. Protesti od vseh strani slovenske domovine govorijo, da nas še ni ubila strankarska strast, temu je še v vseh slojih zdravih znacajev, ki se ne bojijo povedati, da so napadi na zaslužno družbo narodno izdajstvo.

Drugi v naši obrambni zgodovini smo doživeli žalostno dobo, da moramo braniti našo obrambno organizacijo pred napadi lastnih bratov. Sedanji nasprotovalci družbe se ne

izgovarjati, da so bili prijatelji družbe, dokler je bila takorekoč še v duhovniških rokah, ko se ni dostrazlikovala od navadne cerkvene bratovščine.

Prvi zavratni in izdajalski napad je izvršil na I. slov. katoliškem shodu leta 1892, ko je družbi načeloval idealni in rodoljubni g. Zupan, ki je bil tajnik sedanji kanonik Žlogar, blagajnik pobožni dr. Vošnjak, v odboru pa so sedeli med drugimi sedanji prošt tinjski Gregor Einspieler, sedanji dekan v Kraju Koblar, stolni kanonik Zametje, nad vse pobožni učitelj Močnik itd.

Na I. slov. kat. shodu je govoril duhovnik Peter Bohinje, da je družba sv. Cirila in Metoda storila mnogo koristnega, »zato bi bilo umestno, da se vrle in uspešno deluje družbe sv. C. in M. častno spominjam«. Predlagal je, naj se izreče družbi zahvala za dosedanje delovanje ter se zahvali zabeleži v zapisniku. (Živio-klici neznavne večine). Takrat se je vzdignil dr. Pavlica ter izjavil: »Kakor so odnosaji sedaj, ne morejo biti vladike (škofje) za družbo sv. Cirila in Metoda, kajti pri njih vlada neka antipatija proti družbi«. Potem je navajal za vzrok, da se je pri neki veselici podružnici družbe sv. Cirila in Metoda plesalo. (Danes plešejo v Marijinih družbah Opomba stavev.) »Naj se gleda na Nemce. Tam se piše bolj umazano kot pri nas, a vendar duhovniki ne podpirajo takih društev, kjer se pleše«. (Vodstvo Schulvereins imajo v rokah sami liberalci, protestantje in židje, a imena Kernstock, opat Helmer, samostan Melk itd. pričajo, kako nemški duhovniki delajo za družbo.)

V obrambo družbe se je vzdignil Koblar, ki je naglašal, da stoji družba popolnoma na katoliški podlagi. (Svojega programa ni družba od tedaj niti za pičico izmenila.) »Ce se eržeš družbe tu in tam prestope, temu ni kriva družba. Saj ima tudi cerkev ude, ki nam pravim katoličkom niso všeč. Ako vam niso sedanji odborniki po volji, izvolite druge. (Isto velja tudi danes. Seveda mora stranka, ki hoče odločevati v odboru, pridno delati pri podružnicah, ki volijo glavni odbor po delegativi). Ce je kaka napaka, naj se odpravi, a ne izruvajte z ljuljiko tudi pšenice. Devečišč udov vendar ne boste obsoledili, da ne vedo, kaj delajo (Danes je

natikati rokavice, in ko je bil gotov, je odplovil z Jelko. Pogumno se je prerival skozi največjo gnečo in se na veliko jezo sosedov vrtil na leve. Prav imenito se mu je zdelo, samo malo premalo, uboge tri ture!

Za njim je nastopal večni kavalir Drago. Ta se je nekaj časa mirno in počasi vrtil na desno. Kar naenkrat pa se je nečesa domislil, obstal je, spremenil smer in začel tudi na levo. Čimdalje sta plesala, tem hitreje je šlo in tem manj sta mislila na konec. Kakor bi imela električen motor v sebi, sta se vrtila z vedno večjimognjem. Vse ju je gledalo, tudi Jože, ki je že počasi postajal jezen. Nekaj časa se je prisiljeno režal, potem se je držal resno in končno je bil na njegovem obrazu dobro viden izraz jeze. In ravno tedaj je zasišal, da je rekel Koštrun Štoklju prav pomenljivo: »No, ta je pa menda ne more izpustiti.«

»Ima že vzrok, je pritrđui Štoklju.

To je šlo prav gotovo na Drago in Jelko, ki sta se ravno tedaj prisukala mimo Koštruna, in te besede so spravile Jožeta v tako jezo, da si je šel razburjene žive tolažiti z vodo. Ko je prišel nazaj, je bilo valčka že davnaj konec; ravno v zadnjem trenutku si je Jože še mogel zagotoviti četvorko z Jelko.

Izvršitev načrta se je začela še tisti večer. Ko so zodoneli prvi akordi valčka, je prišla celo trojica prav židane volje iz svojega kota. Prav počasi in previdno si je začel Jože

Inserati veljajo: petrostopna petit vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijsih po dogovoru.

Upravnemu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd.

to je administrativne stvari.

Posebna številka volja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatne naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

Slovenski Narod velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	12-	celo leto	K 25-	celo leto	K 28-
pol leta	6-	pol leta	6-	pol leta	6-
četrt leta	3-	četrt leta	3-	četrt leta	3-
na mesec	1-	na mesec	1-	na mesec	1-

za Nemčijo:

celo leto	13-	celo leto	K 28-
pol leta	6-	pol leta	6-
četrt leta	3-	četrt leta	3-

za Ameriko in vse druge dežele:

na mesec	2-30	celo leto	K 30-
celo leto	2-30	celo leto	K 30-

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravnemu: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

načelo? — Dr. Šusteršič je bil torej že tedaj take vrste katolik, da se ne gleda, ako je kdo v sreu veren, temu je lahko bogotajne, da le dela za klerikalno stranko. Jaz kot duhovnik in Slovenec vas prosim, ne metajte mož proč, ki so verni! Če boste tako delali, boste družbo sv. Cirila in Metoda razrušili, pustite jo tako, kakor je sedaj! (Ogorčeni klici: »Nikdar! Nočemo!«) Če niste z namni zadovoljni, no pa si osmujte drugo družbo, jaz vam čestitam.

Starejšim rodoljubom je že znano, kako je po I. slov. katol. shodu začušelo po celi Sloveniji. Na stotine brzojavk je prihajalo, v katerih se je klicala »Slava braniteljem družbe in elektrometru ter na njihovo zmanjševanje izdajalcem, ki so nihajali razdrobljeni v družbo. Največ teh brzojavk je poslala katoliška duhovščina. Dr. Šusteršič je imenoval »neizkušenega mladiča« (Guštan), »narodnega nihilista, ki se ni izkazal vrednega, da bi zbrisal prah s čevljem Zupanu, Svetu in Koblarju, (županstvo v Borovnici). Z Vrhnik je podpisal ogorčeni protest tudi sedanji župan dr. Marolt.

Najhujšo obsodbo pa so dobili napadalec na družbo v Poljanah nad Škofjo Loko. Na obenem zboru ondotne podružnice je govoril takratni kaplan Ivan Čebašek — danes župnik v Polhovem Gračcu — s povzdrjenjem glasom: »Če bi vam kdaj reknel, da ni vredno podpirati družbo sv. Cirila in Metoda, takemu — in naj bo to kdorkoli hoče — recite v obraz, da je sovražnik boga, sovražnik in uničevalce samega sebe, sovražnik in izdajaca slovenskega naroda!«

Te besede veljajo tudi danes zato pa dostavimo: Amen.

Iz vsega pa vidimo dveje: Škofom je bila ob početku družba zoperena, ker je imela poleg verskega tudi narodni program, to pa nasprotuje misiji, ki jo imajo škofje od osrednjih vlade in nazornom rimsko-stolice — saj je cerkveni knez proglašil narodnost za greh, ker je bila božja volja, da so se v Babilonu jezikom zmešali. Druga resnica je ta, da so si slovenski škofje že takrat izbrali dr. Šusteršiča za slepo credje, ki bo delal med Slovenci za mednarodni klerikalizem. To je storil in še delal sedaj, in dobil je tudi bogato nagrado. Vzgojil si je lepo vrsto pomočnikov, a vsi skupaj nam ne bodo iztrigli iz sreči ljubezni do zatirane domo-

udov nad 15.000). Družba sv. Cirila in Metoda je po pravilih dobra družba, zato krepko podpiram nasvet pripravljajnega odbora, da se to družbo podpira.

Nato se je oglasil takrat še malo poznan dr. Šusteršič ter začel besno napadati družbo. Rekel je, da so pravila družbe morda dobra, a vodstvo je sestavljeno tako, da se mora reči, da je v rokah slovenskega liberalista. (Burno frenetično pritrjevanje. Klici: Res je! Sramota!) A v takih rokah postane družba z najboljšimi pravili nevarno sredstvo, in tega se mi bojimo. (Tedaj gg. Zupan, Žlogar, Zamejic, Einspieler, Koblar itd. so bili nevarni liberalci!) Dasi se doslej še ni zgodilo nič napačnega pri družbi (Tudi od tedaj do današnjega dne ne!), vendar dokler bode vodstvo v takih rokah, kakor doslej, ne more in ne sme noben katoličan v družbi imeti zaupanja. Potem je pričeval, da je vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda poslalo na shod gospodnika dež. poslance Svetega (Klici: Bog ga živi!) Šusteršič: »No, le počakajte z živoklici, boste že potlej slišali!« Nadalje pripoveduje, da je pripravljajnji odbor povabil Svetega, naj razvija svoja načela, in vprašan, kako misli o verskih rečeb (Prava

vine in požrtvovalnosti za edino obrambo — družbo sv. Cirila in Metoda.

Iz parlementa.

Državni zbor, ki se snide dne 24. t. m., bo predvsem moral izvoliti še dva nova podpredsednika, in sicer enega Rusina — to bo najbrže dr. Lewicki, ker je dr. Romanecuk odštel — in enega Italijana; Italijani kandidirajo posl. Concija. Dalje bo na programu tega zasedanja zakon proti pitanju, rekrutni kontingen, proračun in finančni načrti.

Konference.

Včeraj popoldne so imeli kršč. socialci v stauovanju dr. Luegerja konferenco, na katero je prišel tudi min. predsednik. Pokazalo se je, da je proti vladu v krščansko-socialnih krogih neka nepričnost. Kršč. socialci misijo, da brez velike rekonstrukcije kabinka ne pojde, ker jo zahtevajo Poljaki. Pri rekonstrukciji zahtevajo kršč. socialci tako mesto, kakor so jima gre z ozirom na to, da so največja stranka v parlamentu.

Rekonstrukcija kabinka.

Dunajska korespondenca »Zenitum« poroča: Če se bodo vsi poskuši »Slov. Enot« po rekonstrukciji v slovanskem smislu izjavili, preostane slovanski stranki le še najstrožja opozicija. Taktika Mlaodečevov, ki so odobrili svojo parlamentarno v kabinku, poslaneem pa so pridržali svoboduo roko, je sedaj popolnoma nemogoča.

»Prager Tagblatt« javlja z Dunaja, da je »Slov. Enot« naznanil min. predsedniku, da Čehi tako dolgo ne morejo poslati svojega zastopnika kot ministra-rojaka v kabinku, dokler je tam minister Schreiner. V tem trenotku bi noben Čeh ne mogel dobiti pridržitev »Slov. Enot« za vstop v kabinku.

Ogrske.

Nova vladna stranka obi imo »Narodna delavnina stranka«. Grof Tisza je sestavil proklamacijo na madjarski narod; v nji po kratkem historičnem pregledu političnih do godkov zadnjih let konstatiira, da je vse javno politično življene na Ogrskem zelo zmeleno. Usodo naroda je treba postaviti na novo podlago. Manifest zastopa skupnost banke. Manifest naznani, da se bo vršil ustavni shod nove stranke dne 19. t. m. Podpisani so med dr. vsi člani sedanje vlade z min. predsednikom Khuenom na čelu, grof Tisza, baron Fejervary itd.

Volitve na Angleškem.

Včeraj so bile volitve na Angleškem slednji izvršene. V poslanski zbornici bo torej 274 liberalcev, 273 unionistov, 41 pristašev delavskih strank in 82 irskih nacionalistov. Sliši se, da bo ta parlament kmalu razpuščen zaradi stališča irske stranke.

Dnevne vesti.

Šuklje - Pattay - dr. Slejko. Pišejo nam: Huda je predla v Beli Krajini klerikalcem pri zadnji državnozborski volitvi. Nobenega droma ni bilo več, da je Mazelletova kandidatura največja nevarnost za Šukljeto. Šuklje mora v državnem zboru, pa naj mu pride makar satan sam na pomoč, tako so sklenili klerikali. Pomagal je satan in zmagal je Šuklje. Mazelle je pred leti kupil Apfaltrnova posestva na Kolpi. In podtaknili so klerikali Mazelleto, da je v omenjeni kupčiji kot poštari zlorabil uradno tajnost, in tako na nepošten način prehitel svojega tekmeca pri sklepu kupčije. Nič honoročno, a zdravovo, so si mislili klerikalci in napravili ovadbo. Pattay, poštne ravnatelj naj pomaga, saj nam mora biti na uslužbu izvalednost, ker smo ga spravili na ravnateljsko mesto v Trst, tako so kalkulirali. In res jim je Pattay bil na uslužbu. Dr. Slejko kot poštni komisar naj izvršil lopovstvo in uniči Mazelleto. Kako se je stvar vršila in s kakim uspehom, je vsem še v spominu. Mazelle je bil ravno pred volitvijo suspendiran od poštne službe in kazala je klerikalna svojat na njega, češ, tak-le poštenjak je napredni državnozborski kandidat Mazelle. Namen je bil dosezen: volilci so bili zbegani in Mazelle je propadel pri volitvi. Okrožno sodišče v Novem mestu je končno Mazelletovo zadevo razsodilo. Mazelle je bil oproščen. Poštna uprava je doživelna na vse črti blamažo. Poštni komisar dr. Slejko je bil poštenjak od nog do glave. Če se je zavedal, kakšno nehneno vlogo je bil prevzel od Pattaya v Mazelletovi zadevi, nam ni znano, vemo pa, da je poverjeno nalogo izvršil, kakor mu je velevala — pokorščina. Ali pravica se je izkazala. In takrat se je začela njegova nesreča. Kot zave-

den slovenski narodnjak pri ravnateljstvu že itak presuril od ravnatelja samega, kakor tudi od tovaršev Nemcov in Italijanov, je moral po končani pravdi prevzeti vlogo košča za napake, ki jih je zakrivila poštna uprava same. Preganjalo se ga je, ponizevalo, kakor bi bil on zakrivil, da je bil Mazelle nedolžen. Bil je preponosen, da bi bil koncu potočil svoje gorje. Trpel je, dokler ni omagal. Postal je žrtve vnebovpijoče krvice, žrtve pri tržaškem postnem ravnateljstvu vladajočih razmer.

+ Klerikalno bahaštvo. Steinwender je priobčil v »Tagespost« članek, kjer nemškim svobodomislnim strankam prorokuje, da bo prej ali slej padel protislovenski sistem, ki je sedaj na krmilu in to vsled združenega odpora Slovanov. »Slovenec« je to hitro pograbil in je si noči strmečemu svetu razdel velikansko novico, da je tudi to delo in zasluga — slovenskih klerikalcev. Sicer ve vsak otrok, da igrajo klerikali v »Slovenski uniji« jako neznamno vlogo že zaradi tega, ker jih je tako malo, a kaj za to? »Slovenec« je tako vajan reklamirati vse, kar dosežejo velike slovenske stranke, za svoje politične pajace, da le še čakamo, kdaj bo rek: »Naši poslaneci so izvojevali tudi premembro solnčnega sistema; veliki komet, ki ima 13 milijonov kilometrov dolg rep, se bo vsled intervencije dr. Šusteriča 18. maja zemlji pravočasno umaknil in še ne bo konec sveta.

+ »Slovenec« je sram in strah, ker spoznava, da je z izdajalskim napadom na družbo sv. Cirila in Metoda napravil tudi veliko kozlario na škodo lastni stranki. Tudi med pristaši S. L. S. je še dosti mož, ki ne puste, da bi se nezreli narodni nihilisti norcevali iz narodnosti. »Slovenec« je hudo, ker mu niti družba, niti narodni časopisi nočejo dati prilike, da bi se izmolil iz izdajalske afere. Zato je Terzit spisal neko zmelenost za »Mladost«, da jo je mogel »Slovenec« ponatisniti. »Slovenec« pravi, da se družbinih šol ne misli dotakniti, še blagruje jih, a hud je na snavanje podružnic. Kdo pa bo nabiral denar za šole, ko ne podružnice? Dajte denar iz ljudskega sklada in raznini agitacijskih skladov za obmejno šolstvo, pa bo družba takoj opustila podružnice. Saj podružnice so le breme za ljudstvo in za snavatelje. Da se je v našem članku namignilo, da so za klerikale strele najbrž streloval podružnice na Dolenjskem, tega vendar ni treba vpraviti, saj je duhovščina skoraj povsod rohneva proti novim podružnicam na Dolenjskem, a uspeh je bil ravno nasproten, ker je naše ljudstvo na Dolenjskem misleče in narodno. Pozivamo pa še enkrat obrekljivega »Slovenca«, naj naveže le en slučaj, da se je po podružnicah živil liberalstvo. Shodi so bili javni, lažnjivci na dan!

+ Drugod in pri nas ali korni poveljni potiorek za »Südmärkte«. »Südmärkte«, ki deluje z vso silo na naše raznarodenje in je naša najhujša nasprotinja, vprizorila je dne 1. februarja t. l. v Gradeu veliko plesno veselico pod devizo »leta 2000«, ktere se so udeležili razni visoki civilni in vojaški dostojanstveniki. Kakor poroča »Grazer Tagespost« in odnosno »Grazer Tagblatt«, oprostil se je štajerski deželni namestnik grof Clary, ker ni mogel prisostovati tej veselici, izrazil svoje simpatije za »Südmärkte« ter ji dospel znatni prispevek. Pa tudi korni poveljni potiorek za »Südmärkte« je oprostil, da je službeno zadržan udeležiti se te veselice ter ji tudi on poslal svoj prispevek. Do sedaj se aktivni generali niso udeleževali takih ultranacionalnih priredb, pa tudi vladni zastopniki so vsaj kazali kolikor toliko svoje nepristranost, a sedaj, kadar gre za nemške nacionalne družbe, je drugače. Tako je drugod, kjer gre zoper nas, — a pri nas! Naših slovenskih veselic se razni dostojanstveniki ogibajo. — »Südmärkte« pa se udeležujeta deželni namestnik Clary in korni poveljni potiorek — in to je, kar smo hoteli pribiti!

+ Na kaj klerikalci vse misijo. Kot pravi brezdomovinci imajo klerikalci tudi organizacije, ki jih združujejo ne glede na narodnost. Tako organizacijo, v kateri so združeni nemški, slovenski, češki in drugi klerikalci, so si vstvarili tudi v našem — da dajejo klerikalnim listom navodila in gradiva, kako in kaj naj pišejo. Ta organizacija se imenuje »Piusverein« in ima svoj sedež na Dunaju. Torej na Dunaju določajo nemški klerikalci kako in kaj smejo pisati klerikalni listi slovenski in češki itd. Pa to je postranska stvar. Danes hočemo samo pribiti, na kaj ti klerikalci vse misijo. »Piusvereinskorrespondenz« je pred kratkim poslala vsem klerikalnim listom dva članka — nekrolog za cesarja Franca Jožefa I. in nekrolog za dunajskoga župana dr. Luegerja. Pa naj kdo reče, da klerikalci ne misijo na vse možnosti in da niso nad vse takipi.

+ Javen shod v Metliki. Včeraj je imel v Idriji gosp. doberšček poslovec E. Gangl javni shod, ki je bil mnogobrojno obiskan in na katerem je poročalo o zadnjem zasedanju delavnega sbera kranjskega. Shod je soglasno izrekal gosp. poslanec E. Ganglu primanje in zapnico.

+ Storitvenost shodov sta priredili slovenski stranki na Spodnjem Štajerskem minuto nedeljo. Na vseh shodih so volilci soglasno odobravali odločni nastop slovenskih poslancev v štajerskem deželnem zboru. Z vseh shodov je donel klic: »Proč od Grača!«

+ Do kam sega fanatizem tržaški latinizerjev! Pišejo nam iz Trsta: V Trstu obstoji že mnogo let »Bratovščina sv. Cirila in Metoda«, ki oskrbuje s vojnim izbornim pevskim zborom tržaške cerkve s slovenkim nabožnim petjem. Par tržaškim latinizatorskim kaplanom, ki hočejo ljudstvo »preroditi v Kristu — Kralju« s tem, da dan na dan nesramno napadajo in blati vse, kar je res pošteno narodnega, samo da uživajo »milost« in protekajo kakega nam sovražnega škofa — pa tudi ta pobožna bratovščina ni dovolj »katoliška«, zato — po njej! Pred nekaj dnevi je namreč imenovana bratovščina izdala vabila na občni zbor in kot cerkveno pevsko društvo jih razpolaga — kakor se je to vsako leto zgodilo — na vse cerkvene urade, s prošnjo, da se dočlena vabila nabijejo, oziroma razbesijo na cerkveni vratih. Temu so ugodila vsa cerkvena upravnštva, samo ne ono pri Sv. Antonu starem, kjer »rezidira« in zapoveduje najtimnejši zaupnik škofa Nagla, urednik umazane, narodne svetinje sramoteče »Zarje«, glasoviti latinizator, kaplan — Ukmar. — Ta je prepovedal nabiti vabilo na cerkvena vrata, saj je bratovščina sv. Cirila in Metoda ni cerkvena korporacija, marveč čisto posvetna. — Ukmar in par njegovih pristašev se torej maščujejo tudi nad to res pobožno »bratovščino« in to samo zato, ker poje — slovenski in ne tira protinarodne in latinizatorske politike, kakor bi to hoteli: Nagl, Ukmar, Čok et Comp. bella! V tem slučaju se jasno zreali latinizatorski in protislovenski duh, ki je obsenčil te Naglove hlapce — žalibog slovenske krv! — In to, prosimo, se somišljeniki, zaupniki in celo odborniki — vseslovenske ljudske stranke!!! Res, tužna nam slovenska majka!

+ Imenovanji. Poštni oskrbnik Teodor Vidic je imenovan višji vojaški namestnik, poštni kontrolor Josip Kurent višji poštni kontorjem.

+ Skladatelj »Piskroveza«, Fran Lehár je bil rojen 30. aprila leta 1870 v Komornu kot sin vojaškega kapelnika. Že zgodaj je kazal Fran nadarjenost za glasbo. Po kratek bivanju v Pešti in Sternbergu na Moravskem, kjer je obiskoval gimnazijo, se je začel z vso intenzivnostjo pečati s glasbo. V ta namen je pojavil najprej konservatorij v Pragi. L. 1888. je postal prvi solovioličist, pozneje koncertni majster v združenih mestnih gledališčih v Barričen-Elberfeldu. Skromna gaža medenih 150 mark mu ni zadoščala in tako je že v naslednjem letu kar čez noč pobegnil in vstopil v kapelo svoega očeta na Dunaju. Že prihodnje to je postal vojaški kapelnik v Ljubljani. Ko je neki štabni častnik vše ravno najdostojnejšem tonu zahvalil, naj ponovi neko violinist partito, je prišlo do konflikta in Lehár je moral pustiti službo. Koncem marca l. 1894. ga nahajamo v Pulju kot dirigenta mornariške kapele; v tej službi je ostal do l. 1897., ko je bil prisiljen vstopiti z neko visokotajočo damo odstopiti. V Pulju je zložil l. 1896. svojo opero »Kukuska«, ki se je prvič pela v Lipsiji. Vsled slabega materijelnega položaja je moral Lehár zopet sprejeti službo vojaškega kapelnika in sicer v Trstu; ko pa je bil s polkom zopet prestavljen v Pulj žalostnega spomina, je nemudoma prosil k 2. bos.-herc. polku, iz katerega je ravno izstopil njegov oče. Kmalu je dal slovo tudi tej službi, a se je moral spokorno vrniti. Njegov cilj je bil sedaj Dunaj, kjer je res prevzel l. 1899. kapelo 26. pešpolka. L. 1902. se je definitivno ločil od vojakov in se popolnoma posvetil kompoziciji. Večji in večji je prihajjal njegov sloves; prva njegova opera je bila »Dunajske ženske«, ki se je prvč igrala 25. nov. 1902 v gledališču »an der Wiene« in komaj mesec pozneje so že v Karlovcem gledališču pel drugo njegovo delo »Piskroveza«. L. 1904. je sledila opera »Der Göttergatte«, še istegu leta »Die Juxheirat«, 30. dec. 1905. svetovnouzama »Vesela vdovica« in pozneje »Mož s tremi ženami«, »Grof Luksemburški«, »Knežnica« in najnovješja opera »Ciganova ljubava«. Predelel je tudi opero »Kukuska« in so jo vpravili l. 1908. pod naslovom »Tatjana« v branskem mečnem gledališču v Metliki. Včeraj je imel v Idriji gosp. doberšček poslovec E. Gangl javni shod, ki je bil mnogobrojno obiskan in na katerem je poročalo o zadnjem zasedanju delavnega sbera kranjskega. Shod je soglasno izrekal gosp. poslanec E. Ganglu primanje in zapnico.

+ Bistvo njegove muzike skleneja v tem, da ume naravnost virčno primešati svoji temperamentni dunajski glasbi tudi sanjavo slovensko; ravno ta zmes dveh tako različnih in vendar v gotovem smislu sorednih elementov daje njegovi glasbi nekakšen čudoviti čar.

+ Politično in prostovno društvo za Krakovo in Trnovo je priredilo v nedeljo, dne 13. t. m. ob 4 popoldne v prostorih gospoda Weissa v Konjščini ulici tretjo društveno predavanje, ki je bilo tako dobro obiskano. Gospod tržni nadkomisar Ribnikar je predaval o novem kužnem zakonu ter je porabil to priliko, da je poslušalem prav zanimivo očrtal ravno v zadnjem času pogosto se ponavljajočo kužno bolezen — pasjo steklino in v preprečitev odrejene odrede. Posumno zanimivo je razlagal tudi o važnosti mleka v gospodarskem in higijeničnem oziru ter naglašal potrebo po zavodu, ki bi imel nalog priravljati dojenčkom odgovarjajoče mleko, kar bi bilo gotovo v nedogledno korist zdravstvenem stanju otrok našega mesta bi se njih umrlijivost v prvem letu starosti gotovo znatala. — Poldružno utorjanju predavanju so sledili poslušaleci z vidnim zanimanjem ter o govornika živahnno akljirali.

+ Radi zaplenjenih narodnih kolkov se vrši danes popoldne ob 5. prizivna obravnavna pred tukajšnjim deželnim sodiščem. Priziv bo zastopal odvetnik dr. Fran Novak. Obravnavna bo nemara zelo zanimiva.

+ Kazenska obravnavna proti imenu Gerloviču se vrši danes popoldne ob 5. prizivna obravnavna pred tukajšnjim deželnim sodiščem. Priziv bo zastopal odvetnik dr. Fran Novak. Obravnavna bo nemara zelo zanimiva.

+ Kje je šopek s čekini? Ob priki, ki je slavil pokojni š. Jakobski župnik Rozman jubilej zlate maše, so mu njegovi župljani podarili šopek ki je bil okrašen s samicimi čekini. Ta šopek je imel rajni prelat shranjen. Čude je videli ta šopek se par dni pred prelato smrtjo. Takoj po njegovi smrti pa je izginil. Kdo ve, kje se sedaj nahaja ta šopek? Zanimivo bi bilo to izvedeti!

+ Dame slovenskega akademiega plesa v Ljubljani so nabrali za slovenske visokošole v Pragi 100 K. za kar se odbor »Podpornega društva za slovenske visokošole v Pragi« najprisrejne zahvaljuje.

+ Držinski večer N. D. o. ki se ponovi v pondeljek, dne 21. t. m. ob pol 8. zvečer v Mestnem domu, se vrši pri pogrenilih mizah. Del čiste dobička je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda, na kar še posebno opozarjam vse narodno občinstvo. Igra »Divji lovec«, ki je žela pri prvem uprizoritvi krasen uspeh, se vprizori tudi ta večer. Sodeloval bo društveni tamburaški zbor. Ker ni za večer na stavljeni nobene vstopnine, se prosto voljni doneski, katerih del pripade, kakor že omjenjeno družbi sv. Cirila in Metoda, kar najhvaležnejše sprejemajo. — S strani narodnega občinstva pa pričakujemo kar največje udeležbe, saj s svojim posetom pokazejo simpatije do narodnega delavstva, zlasti se do Vajenske skupine ki je prirediteljica tega večera in naše družbe sv. Cirila in Metoda. — Vajensko skupino pa stavljam vse drugim narodnim društvom za zaled.

+ Umrl je g. Dioniz Maier, c. kr. deželni sodni svetnik v p. N. v. m. p.!

+ Izpraznjena srednješolska mešča. Od 3. februarja do 12. februarja so bili izdani slednji razpis: Klas filologija: Gradec (I. g., L. G. d. 28. II.), Beljak (realg. L. G. d. sloven. 28. II.), Dunaj (Sophieng., L. G. d. III.) — Mod. filologija: Beljak (realg. Fr. L. ali pa D. I. g., 28. II.). — Matem. fiz. skupina: Gradec (I. g. M. NI., 28. II.), Brno (II. r. M. Geom., 31. III.). — Telovadba: Brno (II. r. T., 31. III.). — Kratici in znaki kakor navadno. — Na beljaški realni gimnaziji je razpisano mesto za klasično filologijo kot glavni predmet, za nemščino in slovenščino kot stranska predmeta.

Izjava.

Društvo sv. Jorjea št. 31 J. S.
E. J. Aurora, III. načnana, da se
je Alfonz Kraler vrnil in poravnal
tistih 312 dolarjev društva, katere je
pozabil tukaj positi pred svojim od-
hodom v staro domovino.

Frank Prapretnik,
prodovnik,
N. Broadvaj 586, Aurora, III., N. America.
Martin Jurkaz,
težnik,
N. Broadvaj 500, Aurora, III., N. America.
Anton Rudman,
zastopnik,
S. Rever št. 312, Aurora, III., N. America.

Spomladansko vzorec z bogato iz-
biro damskega in moškega blaga zlasti za
bližajočo se Veliko noč pošilja firma Karel
Kocian, tvornica za suko, Humpolec na
Češkem.

Ne maramo glavobola in zobobola, bo-
tečin v križu, trganja po udih, bodenja v
strani, revmatičnih bolečin v križu in člen-
kih. Mi rabimo Fellerjev fluid z znakom
»Elzin fluid«. Poizkusni tucat stane samo
5 K franko. Želodec jačijo, pribavo pospe-
šujejo, tek zbujujo in kr. blažijo ter telesno
odvajanje pospešujejo Fellerjeve odvajalne
rabarbarne kniglice z znakom »Elzin knig-
lice«. 6 škatlik franko 4 K. Razpoložljih
E. V. Feller v Stubicu, Elzin trg št. 238
(Hrvaško).

Izvid gda. primarija dr. Lotheissen, docenta za kirurgijo na Dunaju.

Gdu. J. Serravalllo v Trstu.

Na Vašo željo Vam naznanjam, da Vaše »Serravalllovo kina vino in zlezo« mnogo porabljam na svojem kirurškem oddelku v Franc Jožefovi bolnici. Bošniki ga radi užvajo, tudi se je izkazalo kot zelo pripravno za zdravljne različne malokrvnosti.

Na Dunaju, 28. novembra 1907.
Dr. Lotheissen.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 11. februarja: Terezija Palčič, ku-
narica, 77 let, Škofov ulica 9.

Dne 12. februarja: Emili Puč, fin. pa-
nika sin, 21 dni, V. rebr. 15. — Jožeta An-
žlovar, delavčeva hči, 18 dni, Linhartova
ulica 8. — Ludovik Grilc, akad. slikar, 56
let, Karlovska cesta 24.

Meteorologično poročilo.

Vsična nad morjem 3092. Srednji zrakni tlak 730.4 mm.

februar: Čas Stanje baro- Tlak Vetrovi Nebo
opazovanja metra v mm. Cm. cm. cm.

14. 2. pop. 735 1 18 sl. vszvh. običano
9. zv. 735 1 09 sl. jvzhod " "
15. 7. zj. 733 7 00 sl. szahod "

Srednja včerajšnja temperatura 13°, avar. -0.3. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Naznanjam s tem, da je premi-
nil naš iskreno ljubljeni brat

Dioniz Maier

c. kr. deželni sodni svetnik v p.

Trulje predragega rajnika se
prenese v sredo, 16. februarja ob
10. d. poldne od južnega k. ladvora
na pokopališče k Sv. Kristofu in
položi v lastni grob k večnemu po-
čitku.

Ljubljana, 15. februarja 1910.

Josip, Adolf in Anton Maier
brati.

Mesto vsakega posebnega naznania.

Illev s pritiklinami
se odda v najem na Poljanski cesti 81.

Vrč se izve pri L. Zakotniku,
Dunajska cesta št. 40. 498

3000

slik porabnih predmetov in komadov za da-
nila obsegajo moj najnovježi glavni katalog,
ki ga na zahtevo vsakomur pošljem

gratis
in franko. C. kr. dvorni dobavitelj Jan Kon-
rad, Most št. 483 (čedko).

Prodajalka
veča papirnate in galerijske stroke
se sprejme takoj kot prva mič.
Ravno tam se sprejme tudi
blagajničarka

Ponudbe na ladvico Fr. Iglič,
Ljubljana, Mostni trg. 538

Može se majhno stanovanje

s sobo, kuhinjo in pripadki za takoj
ali za maj. — Ponudbe pod »majhno
stanovanje« na uprav. »Slov. Naroda«.

Sprejme se takoj ali pa v lesni
tednih.

trgovski pomočnik

manufakturist pri L. Kraševem v
žalou na Štajerskem. 529

Trgovina

v prijetnem trgu na Dolnjem, z
so opravo v zvezi z gestilno, se
oddala takoj event kaznoje pod zelo
ugodnimi pogoji. Oboje je zelo dobro
vpljano v bližini cerkve in kolodvora,
Uspehi zagovljeni.

Ponudbe pod »Trgovina 1910«
na uprav. »Slov. Naroda«. 549

Nek slepar

je izvabil meseca septembra I. I. pod
imenu Stanko Grabšek iz Ljubljane
kolo »Dürkopp-Diana« model
stev. 56. Štev. izdelovalce 64414 od
tvrdke Jax in sin v Ljubljani.

Nagrado

dobi oni, čigar izpovede pripomorejo,

da se storilec prime. 542

Bazorno blago 50 vinarjev!

Same praktične predmete iz ste-
kla, porcelana, kamenine,
žezeza, jekla, niklja, pliče-
vine, lesa in vse galerijski-
ske predmete in igrače ponuja
kupčevalcem na prodaj

prva teška veletržnica za bazamo blago

Josip Berman

Vysoké Myto, Češko.

Dopisuje češko, nemško, francosko
in angleško. 552

Srednja včerajšnja temperatura 13°,
auro. -0.3. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

februar: Čas Stanje baro- Tlak Vetrovi Nebo
opazovanja metra v mm. Cm. cm. cm.

14. 2. pop. 735 1 18 sl. vszvh. običano
9. zv. 735 1 09 sl. jvzhod " "
15. 7. zj. 733 7 00 sl. szahod "

Srednja včerajšnja temperatura 13°, auro. -0.3. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

februar: Čas Stanje baro- Tlak Vetrovi Nebo
opazovanja metra v mm. Cm. cm. cm.

14. 2. pop. 735 1 18 sl. vszvh. običano
9. zv. 735 1 09 sl. jvzhod " "
15. 7. zj. 733 7 00 sl. szahod "

Srednja včerajšnja temperatura 13°, auro. -0.3. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

februar: Čas Stanje baro- Tlak Vetrovi Nebo
opazovanja metra v mm. Cm. cm. cm.

14. 2. pop. 735 1 18 sl. vszvh. običano
9. zv. 735 1 09 sl. jvzhod " "
15. 7. zj. 733 7 00 sl. szahod "

Srednja včerajšnja temperatura 13°, auro. -0.3. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

februar: Čas Stanje baro- Tlak Vetrovi Nebo
opazovanja metra v mm. Cm. cm. cm.

14. 2. pop. 735 1 18 sl. vszvh. običano
9. zv. 735 1 09 sl. jvzhod " "
15. 7. zj. 733 7 00 sl. szahod "

Srednja včerajšnja temperatura 13°, auro. -0.3. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

februar: Čas Stanje baro- Tlak Vetrovi Nebo
opazovanja metra v mm. Cm. cm. cm.

14. 2. pop. 735 1 18 sl. vszvh. običano
9. zv. 735 1 09 sl. jvzhod " "
15. 7. zj. 733 7 00 sl. szahod "

Srednja včerajšnja temperatura 13°, auro. -0.3. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

februar: Čas Stanje baro- Tlak Vetrovi Nebo
opazovanja metra v mm. Cm. cm. cm.

14. 2. pop. 735 1 18 sl. vszvh. običano
9. zv. 735 1 09 sl. jvzhod " "
15. 7. zj. 733 7 00 sl. szahod "

Srednja včerajšnja temperatura 13°, auro. -0.3. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

februar: Čas Stanje baro- Tlak Vetrovi Nebo
opazovanja metra v mm. Cm. cm. cm.

14. 2. pop. 735 1 18 sl. vszvh. običano
9. zv. 735 1 09 sl. jvzhod " "
15. 7. zj. 733 7 00 sl. szahod "

Srednja včerajšnja temperatura 13°, auro. -0.3. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

februar: Čas Stanje baro- Tlak Vetrovi Nebo
opazovanja metra v mm. Cm. cm. cm.

14. 2. pop. 735 1 18 sl. vszvh. običano
9. zv. 735 1 09 sl. jvzhod " "
15. 7. zj. 733 7 00 sl. szahod "

Srednja včerajšnja temperatura 13°, auro. -0.3. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

februar: Čas Stanje baro- Tlak Vetrovi Nebo
opazovanja metra v mm. Cm. cm. cm.

14. 2. pop. 735 1 18 sl. vszvh. običano
9. zv. 735 1 09 sl. jvzhod " "
15. 7. zj. 733 7 00 sl. szahod "

Srednja včerajšnja temperatura 13°, auro. -0.3. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

februar: Čas Stanje baro- Tlak Vetrovi Nebo
opazovanja metra v mm. Cm. cm. cm.

14. 2. pop. 735 1 18 sl. vszvh. običano
9. zv. 735 1 09 sl. jvzhod " "
15. 7. zj. 733 7 00 sl. szahod "

Srednja včerajšnja temperatura 13°, auro. -0.3. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

februar: Čas Stanje baro- Tlak Vetrovi Nebo
opazovanja metra v mm. Cm. cm. cm.

14. 2. pop. 735 1 18 sl. vszvh. običano
9. zv. 735 1 09 sl. jvzhod " "
15. 7. zj. 733 7 00 sl. szahod "

Srednja včerajšnja temperatura 13°, auro. -0.3. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

februar: Čas Stanje baro- Tlak Vetrovi Nebo
opazovanja metra v mm. Cm. cm. cm.

14. 2. pop. 735 1 18 sl. vszvh. običano
9. zv. 735 1 09 sl. jvzhod " "
15. 7. zj. 733 7 00 sl. szahod "

Srednja včerajšnja temperatura 13°, auro. -0.3. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

februar: Čas Stanje baro- Tlak Vetrovi Nebo
opazovanja metra v mm. Cm. cm. cm.

14. 2. pop. 735 1 18 sl. vszvh. običano
9. zv. 735 1 09 sl. jvzhod " "
15. 7. zj. 733 7 00 sl. szahod "

Srednja včerajšnja temperatura 13°, auro. -0.3. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

februar: Čas Stanje baro- Tlak Vetrovi Nebo
opazovanja metra v mm. Cm. cm. cm.

14. 2. pop. 735 1 18 sl. vszvh. običano
9. zv. 735 1 09 sl. jvzhod " "
15. 7. zj. 733 7 00 sl. szahod "

Srednja včerajšnja temperatura 13°, auro. -0.3. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

februar: Čas Stanje baro- Tlak Vetrovi Nebo
opazovanja metra v mm. Cm. cm. cm.

14. 2. pop. 735 1 18 sl. vszvh. običano
9. zv. 735 1 09 sl. jvzhod " "
15. 7. zj. 733 7 00 sl. szahod "

Srednja včerajšnja temperatura 13°, auro. -0.3. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

februar: Čas Stanje baro- Tlak Vetrovi Nebo
opazovanja metra v mm. Cm. cm. cm.

14. 2. pop. 735 1 18 sl. vszvh. običano
9. zv. 735 1 09 sl. jvzhod " "
15. 7. zj. 733 7 00 sl. szahod "

Srednja včerajšnja temperatura 13°, auro. -0.3. Padavina v 24 urah 0.0 mm.